

COVID-19-restriksjoner i hele verden fører til nye retningslinjer for kontroll av sertifisering av oversikt over farlige stoffer (IHM)

Som følge av covid-19-restriksjoner har næringen rapportert om problemer med å kartlegge skip og få sertifisert IHM (oversikt over farlige stoffer), innen fristen 31. desember 2020. Dette gjør at EU-kommisjonen nå går ut med nye retningslinjer.

Per 31. desember 2020 krever EUs forordning om gjenvinning av skip at alle eksisterende EU/EØS-flaggede skip og ikke-EU/EØS-flaggede skip som anløper en EU/EØS-havn eller ankerplass, skal ha om bord en oversikt over farlige stoffer (IHM) med tilhørende sertifikat eller samsvarserklæring. Denne forordningen er gjennomført i Norge i forskrift om gjenvinning av skip og flyttbare innretninger.

EU-kommisjonen har mottatt rapporter fra næringen om at Covid-19-restriksjoner har ført til betydelige problemer med å kartlegge skip og få sertifisert IHM-ene. Stengningstiltakene og de utbredte reisebegrensningene som ble introdusert for å kontrollere Covid-19 har angivelig forhindret mange rederier (eller deres leverandører) fra å utarbeide IHM i første omgang, men også hindret flaggstatsinspektørene og anerkjente organisasjoner (RO) i å verifisere og sertifisere IHM-ene.

Som en konsekvens får mange skip kanskje ikke den nødvendige sertifiseringen innen fristen 31. desember 2020.

Generelle retningslinjer

Som et grunnleggende prinsipp ligger hovedansvaret for overholdelse av IHM-relaterte forpliktelser hos rederiet, og myndighetene i EU/EØS' havnestater har ansvaret for å overvåke overholdelsen av disse juridiske forpliktelsene.

Det kan likevel være nødvendig å ta hensyn til de ekstraordinære omstendighetene knyttet til Covid-19-krisen i håndhevelsen av disse forpliktelsene fra medlemsstatene, der forpliktelsene midlertidig ikke er mulig eller for vanskelig. EU-kommisjonen har i den forbindelse kommet med retningslinjer for hvordan havnstatsmyndighetene bør forholde seg til regelverket etter 31. desember 2020.

Spesifikke scenarier på grunn av Covid-19

Ved håndhevelsen av skipsgjenvinningsregelverket anbefales det at EU/EØS' **havnstatsmyndigheter i en begrenset periode på 6 måneder** (dvs. til 30. juni 2021) bruker et visst skjønn i følgende situasjoner:

1) Fartøy uten gyldig IHM og / eller tilhørende sertifikat

I det tilfellet at et fartøy anløper en EU/EØS-havn etter 31. desember 2020 uten å ha om bord et gyldig IHM og tilhørende sertifikater (Inventory Certificate (IC) eller Ready for Recycling Certificate (RfRC) eller samsvarserklæring for ikke-EU/EØS-flagget fartøy) og rederi/kaptein hevder at denne manglende overholdelsen skyldes Covid-19 situasjonen.

I alle slike tilfeller hvor det ikke foreligger en gyldig IHM og/eller det nødvendige sertifikatet, **er det rederiet/skipføreren som har bevisbyrden og må kunne bevise at alle mulige tiltak ble tatt for å gjennomføre arbeidet og få sertifiseringen som kreves.** Slike bevis kan f.eks. være en servicekontrakt for prøvetaking eller en undersøkelse/inspeksjon. Det bør også foreligge en **skriftlig** begrunnelse for hvorfor det ikke var mulig å få et påbegynt IHM med tilhørende sertifikat, inkludert bevis hvorfor det var umulig å overholde andre elementer i sertifiseringen enn inspeksjonen ombord. Det er deretter opp til inspektøren å avgjøre om dette er akseptabelt i hvert enkelt tilfelle avhengig av de spesifikke omstendighetene til det aktuelle fartøyet og ved å bruke sitt faglige skjønn.

Dersom inspektøren bestemmer seg for å godta beviset som eieren / skipsføreren har gitt, bør inspektøren spesifisere at dokumentene skal ferdigstilles og godkjennes **innen 4 måneder** etter inspeksjonen. I tillegg bør det gis en advarsel til fartøyet, og inspeksjonsresultatet og advarselen skal registreres i THETIS - EU.

Hvis disse planene **må endres ytterligere etter inspeksjonen** på grunn av vedvarende reise- eller tilgangsbegrensninger, må rederiet/skipsføreren gi tilstrekkelig **skriftlig bevis** fra IHM-ekspertene om at det ikke har vært mulig å oppfylle de opprinnelige planene. Igjen er det da for inspektøren som utfører neste inspeksjon å avgjøre om dette beviset er akseptabelt fra sak til sak, avhengig av de spesifikke omstendighetene til det aktuelle fartøyet og inspektørens profesjonelle skjønn.

Hvis inspektøren godtar bevisene etter evaluering i hvert enkelt tilfelle, skal fartøyets rederi / kaptein advares om at de er pålagt å skaffe seg et gjenvinnings sertifikat før de går inn til gjenvinningsanlegget. Ettersom Ready for Recycling Certificate bare er gyldig i **3 måneder**, bør det fullføres og godkjennes så snart som mulig **før** fartøyet utfører sin siste reise. Inspeksjonsresultatet og advarselen bør registreres i THETIS - EU.

2) Fartøy med delvis utfylt IHM, men med tilhørende godkjent inventarsertifikat (IHM-sertifikat) eller klar for resirkulerings-sertifikat (for EU/EØS-flaggede skip) eller samsvarserklæring (for ikke-EU/EØS-flaggede skip) som ikke har gjennomført prøvetaking om bord

I dette tilfellet kan fartøyet anløpe en EU/EØS-havn eller ankerplass etter 31. desember 2020 med en IHM og tilhørende sertifikat om bord, men IHM ble utarbeidet eksternt uten noen prøvetaking om bord. Denne situasjonen kan oppstå da kartlegging om bord som burde vært gjennomført for å støtte IHM ikke kunne gjøres på grunn av for eksempel reisebegrensninger eller begrensningene for undersøkelse av et fartøy under Covid-19-pandemien.

I mange tilfeller vil prøvetaking om bord være nødvendig for å få en komplett IHM. Der inspektøren kommer over tilfeller der et sertifikat eller en samsvarserklæring allikevel er utstedt basert på en IHM uten prøvetaking om bord, kan dette unntaksvis aksepteres, der det er bevis for at flaggstaten har godtatt dette. Dette med tanke på at det siden mars 2020 har vært liten eller ingen mulighet for XXX å gå om bord i skip og foreta disse undersøkelsene. Videre må det også dokumenteres planer og ordninger om bord på skipet som indikerer når det vil være mulig for kvalifiserte prøvetakere å fullføre IHM med hensyn til begrensninger forårsaket av Covid-19-pandemien. Det er da for inspektøren å avgjøre om dette beviset er akseptabelt fra sak til sak, avhengig av de spesifikke omstendighetene til det aktuelle fartøyet og ved å bruke sitt profesjonelle skjønn.

Hvis inspektøren aksepterer bevisene som eieren/skipsføreren har gitt, bør inspektøren spesifisere at IHM skal fullføres og godkjennes **innen 4 måneder** etter inspeksjonen. I tillegg bør det gis en advarsel til fartøyet, og inspeksjonsresultatet og advarselen bør registreres i skipsgjenvinningsmodulen til THETIS - EU.

Hvis disse **planene må endres ytterligere** etter inspeksjonen på grunn av vedvarende reise- eller tilgangsbegrensninger, må eieren/skipsføreren gi tilstrekkelig **skriftlig bevis** fra IHM-ekspertene om at det ikke har vært mulig å oppfylle de opprinnelige planene. Igjen er det da for inspektøren som utfører neste inspeksjon å avgjøre om dette beviset er akseptabelt fra sak til sak, avhengig av de spesifikke omstendighetene til det aktuelle fartøyet og inspektørens profesjonelle skjønn.

Hvis inspektøren aksepterer bevisene etter evaluering i hvert enkelt tilfelle, for Ready for Recycling Certificate, bør eieren/skipsføreren gis pålegg om at det er nødvendig å fullføre IHM og få en oppdatert Ready for Recycling Sertifikat før skipet går til resirkuleringsanlegg. Inspeksjonsresultatet og pålegget bør registreres i THETIS - EU.

Se full tekst fra EU her: [Guideline for håndheving av IHM etter 31.12.2020](#)